

ΘΕΜΑ: Νομικό καθεστώς Καθολικής Εκκλησίας

1. Το νομικό καθεστώς της Καθολικής Εκκλησίας έχει δημιουργήσει κατ' επανάληψη ζητήματα ως προς την αναγνώριση της νομικής προσωπικότητάς της.

2. Σύμφωνα με την απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση “Παναγίας Χανίων”, η νομική προσωπικότητα της Καθολικής Εκκλησίας δεν είχε αμφισβητηθεί ούτε από τις διοικητικές αρχές ούτε από τα δικαστήρια. Κατά τούτο επικρατούσε “ασφάλεια δικαίου”.

3. Η προσφυγή στα δικαιοδοτικά όργανα του Στρασβούργου λόγω της αμφισβήτησης της νομικής προσωπικότητας και της αναγνώρισης από το ΕΔΔΑ της παραβίασης του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ έρχεται πάντως να υπογραμμίσει ότι η “ασφάλεια δικαίου” είναι αμφιλεγόμενη.

4. Η νομική προσωπικότητα της Καθολικής Εκκλησίας αναγνωρίζονταν με βάση το βυζαντινορωμαϊκό δίκαιο πριν από τη θέση σε ισχύ του Αστικού Κώδικα. Το καθεστώς αυτό διατηρείται έως σήμερα με ειδική διάταξη του ΕισΝΑΚ.

5. Τούτο πάντως δεν φαίνεται να αρκεί και από την άποψη της ασφάλειας του δικαίου. Λόγω του έμμεσου τρόπου με τον οποίο διαπιστώνεται η ύπαρξη της νομικής προσωπικότητας, εγείρονται συχνά αμφισβητήσεις που δεν επιτρέπουν στην Καθολική Εκκλησία να απολαύει πλήρως ικανότητα δικαίου. Μία τέτοια αμφισβήτηση - και μάλιστα ήσσονος σημασίας - είχε δώσει άλλωστε λαβή στην υπόθεση που κρίθηκε στο ΕΔΔΑ. Και αν ακόμη λοιπόν υπάρχουν ισχυρά επιχειρήματα για την υποστήριξη της νομικής προσωπικότητας της Καθολικής Εκκλησίας, το ζήτημα παραμένει “ανοικτό”.

6. Υπό τα δεδομένα αυτά, θα μπορούσε να προωθηθεί το σχέδιο νόμου για το “Μητρώο Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων” ως μία κατ' οικονομίαν λύση, αφού με τη ρύθμιση του άρθρου 6 δεν δημιουργείται μείζον ζήτημα για την ex tunc αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας της Καθολικής Εκκλησίας. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι κατ' αυτόν τον τρόπο δεν δημιουργείται η εντύπωση προνομιακής μεταχείρισης της Καθολικής Εκκλησίας.

7. Επίσης, οι διατάξεις πρέπει, για λόγους προφανείς, να συμπεριληφθούν ως “τροπολογία” σε άλλο συναφές νομοσχέδιο, να μην προσλάβουν δηλαδή τον χαρακτήρα αυτοτελούς νομοσχεδίου.

Αθήνα, 19 Αυγούστου 1998

dis.K/01T/KatholEkklisia.doc/5.8.98/p.1-2/rp (K3)